

**Program własny zajęć z doradztwa zawodowego „MOGĘ - CHCĘ – POTRZEBA”
dla uczniów klas 7 i 8
Szkoły Podstawowej nr 109 w Warszawie na rok szkolny 2020/2021**

1. Podstawa prawna

Obowiązujące ustawy:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r. póź. 59):

„Art. 1.

System oświaty zapewnia w szczególności:

19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Art. 109. 1

Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

ust. 6.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

ust. 7.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Art. 47.1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

/.../

3) ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

/.../

c) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,

4) treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach (cku, ckp, oddiz) oraz wymagania w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach (cku, ckp, oddiz), uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych /.../”

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r. póź. 60):

„Art. 292.

W roku szkolnym 2017/2018 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. Program zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi. Ramowy plan nauczania w 8-letniej szkole podstawowej (zał. nr 1 stosuje się począwszy od roku szkolnego 2017/2018)”.

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz.U z 2016 r. póź. 1943) Zapisy ustawowe dotyczące doradztwa zawodowego.

2. Cele programu

Celem doradztwa edukacyjno-zawodowego w klasie 7 i 8 szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki, przy wsparciu doradcy zawodowego.

Program zawiera cele ogólne uwzględniające:

- poznawanie samego siebie;
- analizę informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
- poszerzanie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy;
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.

W programie ujęte zostały również cele szczegółowe w poszczególnych obszarach:

W obszarze **POZNANIE SIEBIE** uczeń:

- rozpoznaje swoje zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

W obszarze **ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY** uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody;
- zna drogi zdobywania wybranych zawodów;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.

Koncepcję obszarów celów szczegółowych zaczerpnięto z programów preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego przygotowywanych w projekcie "Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych".

W obszarze **RYNEK EDUKACYJNY** uczeń:

- charakteryzuje strukturę systemu edukacji;
- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia;
- analizuje znaczenie uczenia się przez całe życie.

W obszarze **PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU** uczeń:

- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;
- planuje ścieżkę kariery, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery.

METODY PRACY:

- analiza przypadku,
- ankieta,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- check-lista,
- ćwiczenia grupowe,
- debata „za i przeciw”,
- dyskusja problemowa,
- kolaż,

- kwestionariusz,
- lekcja odwrócona,
- mini-wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia

MOGĘ - CHCĘ - POTRZEBA

Program został przygotowany w oparciu o model „mogę - chcę - potrzeba”. Pierwsza grupa scenariuszy określana jako „mogę” zawiera informacje o umiejętnościach, uzdolnieniach i talentach ucznia, druga część zatytułowana „chcę” daje wiedzę o pragnieniach, zainteresowaniach, planach i marzeniach młodzieży. Ostatnią składową programu stanowią scenariusze ukierunkowane na to, czego uczniom „potrzeba”, zamieszczone w nich zostały ćwiczenia dotyczące rynku pracy, uwarunkowań społeczno-ekonomicznych, trendów w polityce zatrudnienia.

EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Opis zakładanych programowych efektów kształcenia ucznia:

W zakresie wiedzy uczeń:

- *zna pojęcia związane z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;*
- *zna swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;*
- *rozumie zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu;*
- *zna umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.*

W zakresie umiejętności uczeń:

- *umie rozwijać swoje zainteresowania;*
- *wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego aby trafnie określić swoje predyspozycje, zdolności, umiejętności;*
- *samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno--zawodowego.*

W zakresie kompetencji społecznych uczeń:

- *skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;*
- *przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań, sposobu postępowania innych ludzi;*
- *rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej.*

TEMATY ZAJĘĆ:**Treści i czas realizacji programu.****Harmonogram zajęć dla klas VII**

Lp.	Temat	Klasa	Czas
1.	Mocne i słabe strony – moje i pracodawcy.	VII	45 min
2.	Zdolności i umiejętności jakie mam, a jakie jeszcze muszę zdobyć.	VII	45 min
3.	Moje zainteresowania, zajęcia dodatkowe, hobby.	VII	45 min
4.	Zawody, stanowiska pracy i predyspozycje zawodowe.	VII	45 min
5.	Moja osobowość a osobowość zawodowa.	VII	45 min
6.	Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery.	VII	45 min
7.	Kto i co może mnie zmotywować?	VII	45 min
8.	Praca indywidualna i grupowa.	VII	45 min
9.	Świat zawodów – stare i nowe zawody, zawody przyszłości.	VII	45 min
10.	Moje kwalifikacje i kompetencje a potrzeby rynku pracy.	VII	45 min

Harmonogram zajęć dla klas VIII

Lp.	Temat	Klasa	Czas
1.	Co ma wpływ na moją dalszą drogę kształcenia?	VIII	45 min
2.	Autoprezentacja ucznia.	VIII	45 min
3.	Lokalny rynek pracy (w tym zawody nadwyżkowe i deficytowe).	VIII	45 min
4.	System szkolnictwa – ścieżki kształcenia.	VIII	45 min
5.	Oferta edukacyjna m. st. Warszawy.	VIII	45 min
6.	Źródła informacji edukacyjnych.	VIII	45 min
7.	Zasady rekrutacji do szkół, logowanie.	VIII	45 min
8.	Indywidualna ścieżka kształcenia.	VIII	45 min
9.	Niebezpieczeństwa, zagrożenia, BHP.	VIII	45 min
10.	CV i listy motywacyjne – jak pisać?	VIII	45 min

Opracowała Monika Zimny